

El llenguatge

No gens

29/xi/1980

Es una norma gramatical molt divulgada que el mot quantitatiu gens —així com cap, mai, res, ningú, etc—, no tenint pròpiament valor negatiu, ha d'anar sempre acompanyat o reforçat de la negació no en les oracions negatives encara que figuren situat, cosa que no és pas gaire corrent, abans del verb. Així, no es considera correcte, encara que hi hagi una forta tendència a fer-ho, d'ometre la negació no en una proposició com *Diuen que gens no pesava la maleta*. En canvi, no s'ha insistit tant que en una frase com *Ens van servir una carn no gens gustosa*, la presència de l'adverbi de negació és també imprescindible i no és pas gens infreqüent la seva ommissió per part de més d'un bon conelxedor de la nostra gramàtica, o, si més no, que li sigui objecte de dubte. Hi deu contribuir, sens dubte, el fet que al *Diccionari Fabra* (així com a la *Gran Enciclopèdia Catalana*) no hi ha cap exemple d'aquest cas, el qual hi és simplement resolt dient que no gens equival a ni mica. Efectivament, el nostre exemple podria oferir també aquesta redacció: *Ens van servir una carn ni mica gustosa*. Hi podríem afegir, encara, que la «*Conversa*» que Fabra va dedicar a aquest punt gramatical —la que duu el número 262 en el recull de l'Editorial Barcino— porta un títol —degut al compilador: Fabra publicava les «*Converses*» sense títol— poc afortunat (o no gens afortunat), «*No mai, no cap, no gens, incorrectes*», que pot induir a creure que no gens és sempre incorrecte. El títol, és clar, és sintetitzat i vol dir «*Cas en què no mai són incorrectes*».

Fabra explica aquest cas en les seves gramàtiques dient que quan la negació no afecta tota la preposició sinó solament un dels seus membres, —l'adverbi no s'anteposa a aquest membre: Es una regla molt útil i no gens difícil. La Gramàtica de 1918 hi afegeix que no gens es redueix a gens darrera ni: ...una tasca no gens petita ni gens fàcil i que en tot altre cas cal evitar la reducció de no gens a gens. Això no vol dir, però, que no sigui possible l'ús de gens amb valor negatiu sense el reforç de no o de ni: en la resposta elíptica a una pregunta com *No et fa mal la ferida?*, en què Gens equival a No me'n fa gens. Considerant, però, que una pregunta com aquesta també podria obtenir com a resposta la locució ni mica, hauríem d'arribar a la conclusió que en aquestes respostes podrien alternar amb el mateix valor gens (equivalent a No me'n fa gens) i no gens (equivalent a ni mica o ni gens ni mica).